

Asia Maa-ainelain 4 a § ja ympäristönsuojelulain 47 a § mukainen maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittely sekä MAL 21 § ja YSL 199 § mukainen hakemus toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Hakija Maansiirto Putto Oy, Niskantie 12, 81200 Eno

Maanomistaja

Tornator Oyj

Toiminnan kuvaus ja sijainti

Hakija hakee maanomistajan valtuutuksella Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunnalta maa-ainelain mukaista maa-aineslupaa 50 000 m³ kokonaisottomäärälle sekä ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaustoimintaan. Alueelta on tarkoitus louhia kalliota louheeksi ja jalostettaviksi murskelajikkeiksi. Louhetta ja murskelajikkeita hyödynnetään läheisellä patotyömaalla. Lisäksi maanomistaja hyödyntää murskelajikkeita omissa kohteissaan, kuten metsäautoteiden kunnossapidossa. Alueella varastoidaan myös kuorittuja pintamaita, jotka hyödynnetään alueen myöhempää maisemointia varten.

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee noin 28 km Ilomantsin keskustasta luoteeseen kiinteistöllä 146-433-0003-0032 Heinäjoki. Alueelle kulku tapahtuu Hiirenvaaarantieltä rakennettavaa kulkuyhteyttä pitkin.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-ainesten ottamiseen on oltava maa-ainelain (555/1981) 4 § mukainen lupa. Maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jolle sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana (MAL 4 a §, YSL 47 a §). Kivenlouhinta on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 c) perusteella. Kyseinen toiminta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäviin lupa-asioihin (YSL 34 § 2 mom, YSA 2 § 1 mom 6 a). Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Toimintaa koskevat luvat ja alueen kaavoitustilanne

Alueella ei ole aikaisemmin harjoitettu maa-ainesten ottoa eikä kiviaineksen louhinta- ja murskaustoimintaa.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 alueella ei ole kaavamerkintöjä eikä alueella ole yleis- tai asemakaavaa.

Toiminnan sijaintipaikka ja sen ympäristö

Alue sijaitsee noin 28 kilometrin etäisyydellä Ilomantsin keskustasta luoteen suuntaan. Alue on nykytilanteessa kivikkoista ja kallioista talousmetsää, eikä alueella ole luonnonsuojelullisesti arvokkaita kohteita eikä muinaismuistomerkkejä. Alue ei sijoitu luonnonsuojelualueelle eikä välittömässä läheisyydessä ole ko. alueita. Lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin yhden kilometrin etäisyydellä koillisen suuntaan. Alueen pohjoispuolitse kulkee Ala-Koitajoen retkeilyreitti lähimmillään noin 700 metrin päässä.

Nykytilanteen kartoitus on tehty talvella 2026 drone- ja gnss-kartoituksena ETRS-TM35-koordinaatistoon korkeusjärjestelmässä N2000. Lisäksi on hyödynnetty Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistoa.

Toiminnan kuvaus

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 2,2 ha, josta varsinaista louhinta-alueita on noin 1,1 ha. Tukitoiminta-alue sijoittuu pääosin louhinta-alueen koillis- ja eteläpuolelle. Tukitoiminta-alue tasataan varastoalueeksi soveltuvaksi. Pinta muotoillaan siten, että se viettää louhinta-alueelle päin.

Lupaa haetaan 50 000 m³ ktr kokonaisottomäärälle ja 10 vuodelle, jolloin vuotuiseksi ottamismääräksi tulee 5000 m³. Materiaalin kysyntä ohjaa ottamista, joten vuotuinen ottamismäärä voi olla laskennallista arviota suurempi.

Ottamiseen käytetään kaivinkonetta, pyöräkuormaajaa, seulaa sekä louhinta- ja murskauskalustoa. Ottamistoiminta aloitetaan alueen eteläreunasta edeten pohjoisen suuntaan.

Toiminta-ajat

Toiminnassa noudatetaan VnA 800/2010 mukaisia toiminta-aikoja. Murskauslaitos on hakemuksen mukaan toiminnassa vuoden aikana noin 1–2 kk. Murskausta ei tehdä välttämättä vuosittain. Louhintaa, johon kuuluvat työvaiheiksi poraus ja räjäytys, tehdään vuosittain 1–2 päivää.

Toiminto	Vuotuinen toiminta-aika (pv/a)	Viikoittainen toiminta-aika	Päivittäinen toiminta-aika
Murskaus	10–50	ma–pe	7–22
Poraus	1–2	ma–pe	7–21
Rikotus	20	ma–pe	8–18
Räjäytys	1–2	ma–pe	8–18
Kuormaus ja kuljetus	60–140	ma–pe	6–22

Kuormausta, kuljetusta ja murskausta voidaan erityisestä syystä tehdä lauantaisin klo 7–18 välisenä aikana. Alueen syrjäisen sijainnin ja lähimmän asutuksen sijaitessa yli kilometrin päässä voidaan edellä mainituista toiminta-ajoista poikkeuksellisen tilanteen niin vaatiessa poiketa. Poikkeamisen syy voi olla louheen tai murskeen äkillinen kysynnän kasvu padonkunnostustyömaalla tai varautuminen työmaan häiriötilanteisiin.

Läheisen Heinäpuron pinnantasoa +128,0 pidetään ylimpänä pohjavesipinnan tasona. Alin ottamistaso on +132,6, joka on noin 4,6 metriä Heinäpuron pintaa ylempänä. Ottamisalueen pohja muotoillaan siten, ettei sade- ja sulamisvesistä muodostu lammikoita alueelle. Pintavedet imeytyvät pääasiallisesti louhittuun kalliopohjaan.

Toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle, eikä toiminnalla arvioida olevan vaikutusta pohjaveteen.

Ottaminen tapahtuu normaalilla louhinnan luiskun kaltevuudella, joka on käytännössä pystysuora. Yli 3 metrin korkuiset jyrkänteet on näin ollen suojattava vahinkojen estämiseksi. Lopulliseksi luiskun kaltevuudeksi muotoillaan 1:3 tai loivempi.

Kuoritut pintamaat ja kannot varastoidaan alueen itäreunalla ja tuki- ja varastoalueen ulkoreunoilla ja ne hyödynnetään myöhemmin alueen maisemoinnissa. Ottamisalueen kulmat merkitään maastoon puupaaluin.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Massojen kuljetus tapahtuu rakennettavan kulkutien kautta Hiirenväärantiele, josta on pääasiallinen kulku padonkunnostustyömaalle ja välivarastoon työmaan läheisyyteen. Alueelle johtava tie on murskepintainen, ja pölyämisen estämiseksi käytetään tarvittaessa kastelua. Liikennöinti on kausiluontoista, raskaan kaluston käyntejä arvioidaan olevan 10–20 kpl vuorokauden aikana.

Toiminnan työvaiheet

Kallion louhinnan vaiheita ovat poraus, kiviaineksen irrottaminen räjäyttämällä ja tarvittaessa räjäytetyn louheen pienentäminen eli rikottaminen. Louhintaa tehdään 1–2 päivää vuodessa. Louhintajaksolla louhitaan noin 5000–10 000 tn kiinteää kalliota, mahdollisesti useammalla räjäytyksellä. Louhintaurakoitsija laatii tarvittaessa alueelle louhintasuunnitelman. Räjäytyksessä käytetään yleisesti käytössä olevia NG- ja emulsioräjähdysaineita ja niiden menekki riippuu mm. kallion laadusta sekä käytettävästä räjähdysaineesta. Räjähdysaineita ei varastoida alueella.

Murskaustoiminta

Murskaustoimintaa suoritetaan 1–2 jaksossa vuoden aikana ja jakson kesto on noin 20–25 päivää kerrallaan. Murskaustoiminnassa käytetään nykyaikaista siirrettävää C-luokan murskauslaitosta, joka on alueella vain murskausjaksojen aikana. Murskauskalusto on teloilla ja eri murskausyksiköillä sekä seulastolla varustettu työkon. Rikotustoimintaa suoritetaan ennen murskausta ja murskauksen aikana. Rikotuksessa murskattavia ylisuuria lohkeita rikotaan pienempiin osiin kaivinkoneeseen kytketyllä hydraulisella iskuvasaralla.

Tuotteiden varastointi

Kaikki murskatut tuotteet käytetään eikä niitä jätetä alueelle. Tuotetun kiviaineksen keskimääräinen varastointiaika on 1–24 kk.

Polttoaineet ja muut aineet

Toiminnassa tarvittavan kaluston polttoaineina käytetään dieseliä ja kevyttä polttoöljyä. Polttoaineet varastoidaan murskausjakson aikana suoja-altaallisissa kaksoisvaippasäiliöissä, muina aikoina polttoainetta ei varastoida alueella. Öljyt ja voiteluaineet säilytetään huoltoautossa tai lukittavassa kontissa. Sähköä tuotetaan tarvittaessa aggregaatilla.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Laitoksella on ISO 14 001 -standardin mukainen ympäristöasioiden hallintajärjestelmä.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Ottamisalueen toiminnassa pyritään käyttämään uusinta ja parasta mahdollista tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan. Suomen ympäristökeskuksen ja Infra ry:n Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa -julkaisuun on koottu alan tausta- ja vertailutietoa mm. alan parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta (BAT).

Alueen jälkihoito ja maisemointi

Ottamistoiminnan päätyttyä alue siistitään ja alueella vielä mahdollisesti olevat ottamiseen liittyvät rakenteet viedään pois asianmukaisesti. Kalliorintaukset muotoillaan ympäröivän maaston muotoja mukaillen luiskakaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Luontaista metsittymistä edistetään tarvittaessa lisäistutuksilla ja tiivistyneet alueet kuohkeutetaan tarvittaessa. Alueen pohja muotoillaan kumpuilevaksi. Maisemoinnissa voidaan hyödyntää alueelle tuotuja puhtaita ylijäämämaita.

Laitoksen aiheuttamat päästöt, niiden vähentäminen ja arvio ympäristövaikutuksista

Päästöt ilmaan

Laitoksen toiminnan päästöjen vaikutukset ilmaan ilmenevät lähinnä pölypäästöinä, jotka muodostuvat kalliokiven louhinnasta, louheen murskauksesta ja seulonnasta sekä valmiiden tuotteiden lastauksesta. Työmaaliikenteestä sekä kuljetuksista voi aiheutua pölyämistä. Pääosa kiviainestuotannon pölypäästöistä laskeutuu lähelle päästökohdetta. Kallionporauksen pöly on hienojakoista ja se kerätään porausvaunun pölynkeräyslaitteistolla.

Hakemuksen mukaiset murskaimesta ja lastauskalustosta aiheutuvat vuotuiset päästöt arvioidaan seuraavasti:

Päästö	Päästölähde	Vuosipäästö (t/a)
Hiukkaset, sis. pöly	murskain	n. 0,0076
Typen oksidit NO _x	murskain, lastauskalusto	n. 0,0054–0,01
Rikkidioksidi SO ₂	murskain, lastauskalusto	n. 0,0006–0,0018
Hiilidioksidi CO ₂	murskain, lastauskalusto	n. 7

Murskauksen pölypäästöjä voidaan vähentää laitosten sijoittelulla ja teknisillä toimilla, kuten murskainten kuljettimien koteloinnilla ja pölynerotilaitteistoilla. Murskauksessa voidaan käyttää myös vettä. Murskatun materiaalin pölyämistä voidaan vähentää säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeutta ja kastelemalla murskekasoja. Murskainten sijoittelussa voidaan hyödyntää alueen varastokasoja sekä ottorintauksia pölyn leviämisen estämiseksi. Kiviainesten siirtomatkaa voidaan pienentää sijoittamalla varastokasat murskainten välittömään läheisyyteen. Laitoksen toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta ilmanlaatuun toiminta-alueen ulkopuolella.

Kuljetusteiden pölyämistä voidaan ehkäistä kastelulla.

Melu

Melua aiheuttavia työvaiheita ovat kiviaineksen louhinta, rikotus, murskaus, seulonta sekä lastaus- ja kuljetustoiminta. Poran melutaso on 92–97 dB(A), hydraulisen iskuvasaran melutaso on 85–90 dB(A), pyöräkoneen tai kaivinkoneen melutaso on 77 dB(A) sekä murskauslaitoksen melutaso on 93–98 dB(A). Melukoteloidun/vaimennetun poran melutaso on noin 84 dB(A). Melun syntyä voidaan vähentää laitteiston kunnossapidolla ja huollolla sekä käyttämällä parasta ja uusinta mahdollista tekniikkaa. Melun kantautumista ottamisalueelta vähentävät maastonmuodot ja muut mekaaniset

esteet, sääolosuhteet sekä puusto ja muu kasvillisuus. Lisäksi huolehditaan sovittujen toiminta-aikojen noudattamisesta.

Tärinä

Kalliokiviaineksen ottotoiminnassa tärinää aiheutuu erityisesti louhintaräjäytyksistä. Muut työvaiheet ja murskaustoiminta aiheuttavat vain lievää tärinää, joka ei ole havaittavissa kuin toimintojen välittömässä läheisyydessä. Räjäytyksistä aiheutuva tärinä leviää hetkellisesti alueen lähiympäristöön havaittavasti.

Vaikutus yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan pölyn, melun ja tärinän leviämisen ehkäisytöimet. Mikäli murskaustoiminnasta aiheutuvasta melusta, pölystä tai tärinästä tulisi valituksia, niiden lähteet selvitetäisiin ja vaikutuksiin reagoitaisiin tilanteen mukaan. Alueella työskennellään noudattaen työturvallisuuslain mukaisia työskentelytapoja. Toiminnanharjoittaja huolehtii alueen siisteydestä, eikä alueella säilytetä romua tai muuta asiaankuulumatonta tavaraa.

Vaikutus luontoarvoihin, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön

Alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä ole maisemallisia tai muita suojeluvarauksia eikä erityisiä luontoarvoja. Ottamistoiminnan ympäristövaikutukset liittyvät paikallismaiseman muutokseen maa-aineksen pysyvän poistamisen vuoksi. Lähimmiltä rakennetuilta kiinteistöiltä ja yleiseltä tieltä ei ole suoraa näköyhteyttä ottamisalueelle. Ottamistoiminnan päätyttyä jälkihoidettu metsittynyt alue sulautuu ympäröivään maisemaan. Ympäristöhaittojen ehkäisemisessä toimitaan ottamissuunnitelman sekä lupaehtojen mukaisesti sekä ympäristöviranomaisten neuvoja ja ohjeita noudattaen. Ottamissuunnitelmassa mainitut seikat huomioiden voidaan arvioida, että toiminnasta ei aiheudu maa-ainelain 3 §:ssä tarkoitettuja kiellettyjä seurauksia.

Vaikutukset vesistöön, maaperään ja pohjaveteen

Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan vesistövaikutuksia. Alueella ei synny jätevesiä. Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä sen välittömässä läheisyydessä ole pohjavesialueita. Sade- ja sulamisvedet imeytyvät pääasiassa louhittuun kalliopohjaan ja imeytymättömät hulevedet johdetaan hallitusti ympäröivään maastoon. Pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu kokonaisuudessaan materiaaleihin.

Toiminnan riskit ja niihin varautuminen

Riskin ympäristölle ja alueen työntekijöille voi aiheuttaa louhintatyö, poltto- ja voiteluaineiden murskauksen aikainen varastointi, työkoneiden vuotaminen, murskaimen mahdollinen tulipalo sekä alueen liikenne.

Poltto- ja voiteluaineista aiheutuvaa riskiä pyritään vähentämään rakenteellisin ratkaisuin, eli polttoainesäiliöt ja tankkauspistoolit on varustettu lukituksella sekä ylitäytönestimillä. Polttoaineita varastoidaan vain louhinnan ja murskauksen aikana asianmukaisissa kaksoisvaippasäiliöissä.

Murskainten toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään estämään säännöllisellä tarkkailulla ja huolloilla. Mahdollisten vuototilanteiden varalta alueelle on varattu riittävä määrä imeytysmateriaalia.

Alue on vartioimaton, joten ilkivallan ja väärinkäytön riski on olemassa. Alueella liikkuminen voidaan kieltää kyltein ja tulotielle voidaan asentaa puomi. Jyrkät rintaukset aidataan tai suojataan esimerkiksi maavallein.

Kaikista onnettomuuksista ilmoitetaan asianmukaisille viranomaistahoille. Alueen toiminnoissa käytetään vain päteviä urakoitsijoita, joilla on omat toimintaohjeet poikkeustilanteiden varalle.

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

Laitokselle nimetään vastuuhenkilö, joka tarkkailee toimintaa jatkuvasti. Laitoksella pidetään käyttöpäiväkirjaa, johon merkitään laitoksen käyntiajat, työntekijät, huollot, kalusto, tuotantomäärät, tiedot käytetyistä raaka-aineista, sääolot, tehdyt tarkastukset ja tehdyt tarkkailut. Melua, pölyä ja tärinää tarkkaillaan aistinvaraisesti ja mittauksia suoritetaan tarpeen vaatiessa. Korjaavat toimenpiteet mahdollisten merkittävien ympäristölle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi aloitetaan mahdollisimman pian haitan ilmettyä. Kaluston polttoaineen kulutusta tarkkaillaan koko toiminnan ajan. Heinäjoen pinnantasoa tarkkaillaan kahdesti vuodessa.

Laitoksen toiminnasta kootaan kirjanpidon ja tarkkailun perusteella vuosiraportti, jossa esitetään toiminnan ja sen vaikutusten kannalta merkitykselliset asiat. Raportti toimitetaan valvontaviranomaiselle sovittuna ajankohtana.

Ottamismäärät raportoidaan maa-aineslain 23 § mukaisesti vuosittain NOTTO-rekisteriin sähköisellä lomakkeella.

Syntyvät jätteet ja niiden käsittely

Metallijätettä arvioidaan syntyvän vuosittain 500 kg, talousjätettä 30 kg ja vaarallista jätettä 10 kg. Jätteet toimitetaan asianmukaiseen keräykseen toimijan päätoimipaikan kautta. Vaarallista jätettä ei hakemuksen mukaan varastoida alueella.

Kaivannaisjätteeksi luokiteltavaa kuorittavaa pintamaata syntyy alueella arviolta 3000 m³ ja ne hyödynnetään alueen maisemoinnissa.

Toiminnan aloittaminen

Hakija hakee maa-aineslain 21 § ja ympäristönsuojelulain 199 § mukaista lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Perusteluna ilmoitetaan, että padonkunnostustyömaa, jonka tarpeisiin louhe ja muu kalliokiviaines toimitetaan, alkaa syksyllä 2026 ja on kustannustehokasta, että kyseiset tuotteet ovat saatavilla mahdollisimman läheltä työmaata.

Asian käsittely

Hakemus on tullut vireille 21.5.2026.

Ympäristönsuojeluviranomainen suoritti naapurien kuulemisen kirjeitse. Hakemuksesta pyydettiin lausunto Lupa- ja valvontavirastolta.

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla Ilomantsin kunnan verkkosivuilla 28.5.–6.7.2026. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Hakemusta koskevia muistutuksia ei toimitettu. Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa ei saatu. Koska muistutuksia ja lausuntoa ei ilmennyt, ei hakijalta pyydetty vastinetta.

Asian ratkaisu

Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunta myöntää Maansiirto Putto Oy:lle hakemuksen mukaisen maa-aines- ja ympäristöluvan kalliokiviaineksen louhintaan ja kivenmurskaukseen kiinteistölle 146-433-0003-0032 Heinäjoki sekä luvan aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Kunnan lupatunnus myönnettävälle luvalla on 2026-03.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

1. Kalliokiviainesten sallittu kokonaisottomäärä on 50 000 k-m³.
2. Alin sallittu ottamistaso on +132.6 (N2000).
3. Alin ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selkeästi ja ottamisalueelle muodostuvat jyrkät kalliorintaukset ja muut mahdollisesti vaaralliset alueet on merkittävä näkyvästi maastoon esimerkiksi lippusiimalla, varoituskyltein tai muulla soveltuvalla tavalla. Tarvittaessa ulkopuolisten asiaton pääsy kulkuvälineillä toiminta-alueelle tulee estää puomeilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä.
4. Murskausta saa tehdä alueella arkisin ma-pe klo 7-22, porausta arkisin ma-pe klo 7-21, rikotusta ja räjäytystä arkisin ma-pe klo 8-18 ja kuormausta ja kuljetusta arkisin ma-pe klo 6-22. Lisäksi murskausta, kuormausta ja kuljetusta saa tehdä lauantaisin klo 7-18.
5. Luvanhaltijan on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnoista ja liikenteestä aiheudu ympäristöön terveydelle haitallista tai yleistä viihtyisyyttä vähentävää melua ja tärinää. Melutaso häiriintyvissä kohteissa, kuten asumiseen tarkoitetuilla alueilla ei saa ylittää päivällä (klo 7-22) ekvivalenttimelutasoa 55 dB(A) eikä loma-asumiseen tarkoitetuilla alueilla ulkona 45 dB(A).
6. Murskauslaitoksesta aiheutuvaa melua tulee mahdollisuuksien mukaan rajoittaa sijoittamalla laitos toiminta-alueella siten, että louhintarintausta, pintamaa- ja varastokasat estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan.
7. Alueelle ei saa tuoda muualta murskattavia kiviaineksia. Muualta tuotavia maa-aineksia ei saa läjittää tai levittää alueelle, lukuun ottamatta maisemoinnissa käytettävää verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei kuitenkaan saa varastoida alueella.
8. Toiminnassa syntyvien jätteiden keräys, varastointi, käsittely ja kuljetus jatkokäsittelyyn on tapahduttava siten, että jätteistä ei aiheudu ympäristön roskaantumista eikä pilaantumisriskiä maaperään tai vesistöön. Erilaatuisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään. Jätteitä saa luovuttaa kuljetusta ja käsittelyä varten vain sellaisille toimijoille, joilla on asianmukaiset ja voimassa olevat luvat ko. toimintoja varten. Jätteitä kuljettavan tahon tulee olla hyväksytty ja merkitty jätehuoltorekisteriin ja kuljetusta varten on laadittava siirtoasiakirja niistä jätteistä, joista se jätelain 121 § mukaan vaaditaan.
9. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava vähintään viiden vuoden välein.
10. Polttoaineiden ja muiden kemikaalien varastointi ja käsittely on tehtävä siten, ettei niitä pääse valumaan maaperään. Mahdolliset polttoainesäiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava ottamisalueen ulkopuolelle. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä, säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Lisäksi säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä.

11. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta alueella on aina oltava saatavilla riittävästi alkusammutukseen ja öljyntorjuntaan soveltuvaa kalustoa ja imeytysmateriaalia. Poikkeustilanteista tulee ilmoittaa viipymättä Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tilanteen mukaan muille asianmukaisille viranomaisille. Luvanhaltijan on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin päästöjen ja niiden aiheuttamien haittojen sekä tapahtuman uusiutumisen ehkäisemiseksi. Poikkeustilanteet ja korjaavat toimenpiteet tulee kirjata käyttöpäiväkirjaan tai muuhun vastaavaan seurantadokumenttiin.
12. Luvanhaltijan on huolehdittava laitoksen toiminnan käyttö- ja päästötarkkailusta lupahakemuksessa esitetyn mukaisesti ja tarkkailusta sekä huolloista, korjauksista ja toiminnassa syntyvistä jätteistä on pidettävä kirjaa, joka tulee tarvittaessa esittää valvontaviranomaiselle. Melu- ja pölypäästöjä tulee tarkkailla aistinvaraisesti päivittäin. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä luvanhaltijan selvittämään laitoksen melu- ja pölyhaittoja, mikäli mahdollisten valitusten myötä on perusteltu syy epäillä ohjearvojen ylityksiä.
13. Otetun maa-aineksen määrä ja laatu tulee ilmoittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä sähköisesti NOTTO-rekisteriin.
14. Toiminnan tarkkailusta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa ja yhteenveto kirjanpidosta on toimitettava kutakin toimintavuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä ympäristönsuojeluviranomaiselle.
15. Toiminnan kannalta olennaisista muutoksista ja toiminnan päättämisestä on ilmoitettava hyvissä ajoin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnan päätyttyä alue on siivottava ja puhdistettava sekä saatettava sellaiseen kuntoon, ettei sen toiminnan päättymisen jälkeen aiheuta terveyshaittaa tai muuta merkittävää maaperän ja ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa toiminnan lopettamiseen liittyviä erillisiä määräyksiä.
16. Maa-aineksen ottaminen ja jälkihoito alueella on tehtävä vaiheittain ja välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä. Alueen tulee olla maisemoitu lupa-ajan päätyttyä siten, kuin ottamissuunnitelmassa on kuvattu. Luontaista metsittymistä tulee tarvittaessa edistää istutuksin.
17. Toiminnan päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteiden valmistuttua luvanhaltijan tulee pyytää ympäristönsuojeluviranomaiselta loppukatselmus. Vakuus palautetaan, kun hyväksytty loppukatselmus on suoritettu.

Ratkaisun perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Lupa maa-aineksen ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Maa-aineksen ottamisesta ei saa seurata kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan myöntämisen edellytyksistä säädetään ympäristönsuojelulain 49 §:ssä. Edellytykset ja lupamääräykset huomioiden luvan myöntämiselle ei ole estettä.

Yleisperustelut

Kun otetaan huomioon toiminta-alueen ympäristöstä ja toiminnan laadusta ja laajuudesta saatu selvitys sekä edellä annetut lupamääräykset, ei ottamisesta aiheudu MAL 3 §:n mukaisia rajoituksia eikä hanke ole ristiriidassa luonnonsuojelulain ja ympäristönsuojelulain säädösten kanssa. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta, jolle aiheutuisi naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupamääräysten mukaisesti. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset 1–3

Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue on merkittävä näkyvästi maastoon, jotta toiminta pysyy luvitetulla alueella. Ottamistoiminnan aikana on työturvallisuuden lisäksi varmistettava muiden alueella ja sen läheisyydessä mahdollisesti liikkuvien turvallisuus. Luvanhaltija vastaa alueen turvallisuudesta.

Määräykset 4–6

Määräyksessä 4 sallitut toiminta-ajat noudattavat valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 säädettyä. Hakemuksessa ilmoitetut murskausjaksot huomioiden ei lauantaisin tapahtuvan toiminnan salliminen lisää kohtuuttomasti toiminnasta aiheutuvia haittoja. Määräyksillä 5–6 ehkäistään melusta aiheutuvaa haittaa. Yöajalle ei ole tarpeen antaa melua koskevia määräyksiä, koska laitos ei ole toiminnassa öisin.

Määräys 7

Määräys on annettu vesiensuojelun varmistamiseksi. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua vesistöön. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä maisemointivaiheessa kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita maa-aineksia.

Määräykset 8–9

Määräykset on annettu jätteistä aiheutuvan haitan vähentämiseksi ja sen varmistamiseksi, että jätteet ohjataan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman tarkistamisesta säädetään MAL 16 b §:ssä.

Määräys 10

Polttoaineiden ja kemikaalien asianmukaisella varastoinnilla ja käsittelyllä voidaan ennakolta ehkäistä ympäristövahinkojen syntymistä.

Määräys 11

Onnettomuustilanteissa polttoaineiden ja muiden haitallisten kemikaalien pääsy maaperään pitää pystyä ehkäisemään tehokkaasti. Tämä edellyttää vahingon pikaista havaitsemista, henkilökunnan oikeaa toimintaa ja riittävää torjuntakalustoa ja -materiaalia. Määräyksellä varmistetaan tiedonkulku asianmukaisille viranomaisille sekä korostetaan toiminnanharjoittajan velvollisuutta pyrkiä estämään ympäristövahinkojen syntymistä.

Määräykset 12–14

Toiminnan tarkkailua koskeva määräys 12 on annettu ympäristönsuojelulain nojalla. Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan tarkkailusta. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä niiden hallinnasta ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Kirjanpito on tarpeen sekä toiminnanharjoittajan oman seurannan sekä viranomaisvalvonnan suorittamiseksi. Raportointia koskevat määräykset on annettu toiminnan lain- ja luvamukaisuuden valvonnan edistämiseksi.

Määräykset 15–17

Toiminnan olennainen muuttaminen voi vaikuttaa mm. laitoksen päästöihin, minkä vuoksi muutoksista on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnan lopettaminen edellyttää, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja alueella mahdollisesti varastoidut jätteet on poistettu. Lopettaminen tulee tehdä hallitusti ympäristövaikutukset ja niiden seuranta huomioiden. Alueen maisemointia koskevalla määräyksellä varmistetaan alueen palautuminen ympäröivään luontoon ja maisemaan soveltuvaksi. Loppukatselmuksessa todetaan alueen siisteyden, jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

Luvan voimassaoloaika

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa **26.8.2036 saakka**. Mikäli toiminta alueella jatkuu, on sille haettava uusi lupa ennen edellisen voimassaolon päättymistä.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-ainelaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunnan toimivallan delegointipäätös 27.1.2026 § 5

Ilomantsin kunnan maa-ainestaksa (kuntaympäristölautakunta 9.12.2025 § 51)

Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (kuntaympäristölautakunta 27.1.2026 § 6)

Maksut

Lupahakemuksen käsittelystä peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja maa-ainestaksan mukaisesti seuraavat maksut:

- tarkastusmaksu 1208,40 €
- ympäristölupamaksu 1479 €
- kuulemiset 190 €
- hakemuksen kuuluttaminen kunnan verkkosivuilla 26 €
- vuoden 2026 valvontamaksu 250 €
- **yhteensä 3153,40 €**

Vakuus

Maa-aineslain mukaiseksi vakuudeksi vaaditaan 10 848 €. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 26.8.2037 saakka.

Muutoksenhaku

Päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Muutoksenhakuohjeet ovat päätöksen liitteenä. Muutoksenhaku aika päättyy 2.10.2026.